

LA PESCA ALS ESTANYS

DES DE QUAN?

Sabem, per troballes arqueològiques, que **fa uns 8.000 anys l'home antic ja pujava a l'alta muntanya** pirinenca per caçar i aprofitar altres recursos.

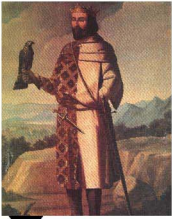

Mur i restes d'una àrea de combustió (fogar) en una ocupació de més de **4.900** anys d'antiguitat.
Foto: Grup d'Arqueologia d'Alta muntanya UAB

En documents antics també hi consta l'aprofitament dels estanys per pescar-hi. Com a mínim des de l'edat mitjana.

1371

Es van **comprar truites pescades a l'estany d'Evol**, per abastir la taula del príncep hereu Johan I el Caçador o l'Amador de la Gentilesa, quan era al castell de Perpinyà esperant la seva promesa, la princesa Johana, filla pòstuma del rei Felip IV de França.

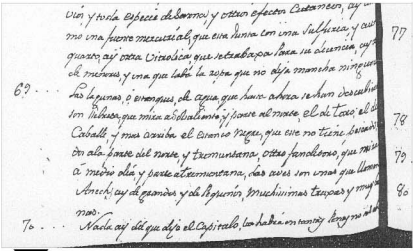
Joan I l'Amador de la Gentilesa. (1885) de Manuel Aguirre y Monsalbe.
Font: Wikipedia

1581

Es va dictar una sentència judicial que establia els drets que tenien els pobles de l'alta vall d'Àneu i de l'alta Val d'Aran sobre els boscos, pastures i aigües de la Val de Ruda. La sentència, que en alguns aspectes com els límits de terme encara és vigent avui en dia, establia que en els estanys hi podien pescar tant uns com altres, sense perjudici de cap de les dues parts.

1778-1790

Francisco de Zamora, magistrat, escriptor i viatger espanyol de la Il·lustració, va enviar un qüestionari als ajuntaments catalans per conèixer en detall les costums i els recursos del país. Entre les anotacions trobem citada la presència de truites als estanys.

Respostes del poble de Boi al qüestionari: "Las lagunas o estanques de agua, que hasta ahora se han descubierto son Llebrete, que mira a sol-saliente y parte al norte, el de Toro, el de Caballe, y mas arriba el Estanco Negro, que este no tiene pescados, dos a la parte norte, y tramuntana, otro Fondetoro, que mira a medio dia, y parte a tramuntana, las aves son unas que llaman anechs, ay de grandes y de pequeños, muchisimas truxas y muy buenas".

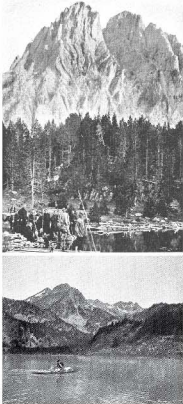
Font: Anxiu Comarcal del Pallars Sobirà, Sort.

1878-1938

Les ressenyes excursionistes al Butlletí del CEC deixen constància de la pràctica de la pesca tradicional a la ribera de l'Escrita en aquella època.

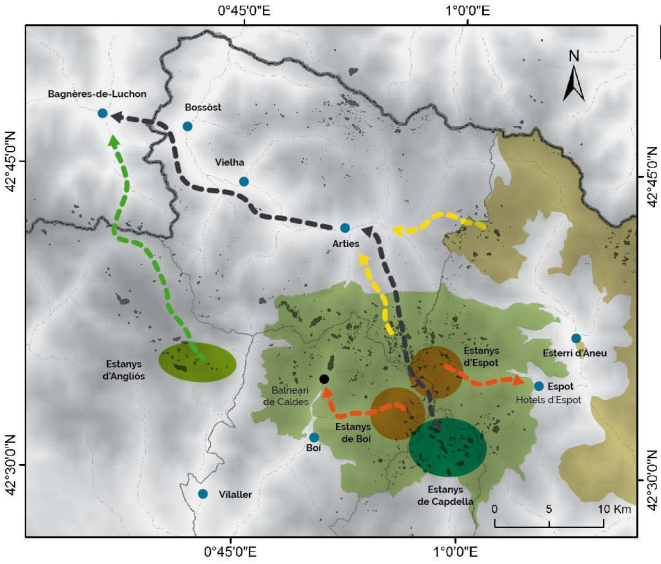

Pescadors pescant a l'Estany de Sant Maurici, 1912.
Foto: Butlletí del CEC.

PESCADORS D'ALTURA

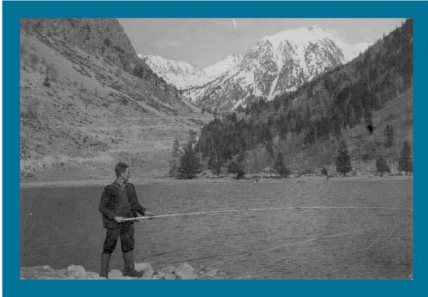
Mes enllà d'una pesca per a l'autoconsum com a peix fresc (o salat o fumat), el més rellevant d'aquesta activitat en alguns estanys pirinencs fou **el comerç estival** que s'establí amb **els primers centres turístics de la zona**. A final del segle XVIII i començament del XIX, els hotels d'Espot i el balneari de Caldes de Boí, per exemple, s'abastien de truites pescades als estanys propers. A l'altre vessant dels Pirineus, els balnearis de Bagnères de Luchon també compraven truites, però de llocs tant allunyats com la vall Fosca. Els pescadors d'aquesta vall pallaresa traginaven canastrells plens de truites carregats a l'esquena. Feien una travessa a peu d'uns **60 km i 2.700 m** de desnivell fins als balnearis d'aquella vila termal, tot passant per la Val d'Aran.

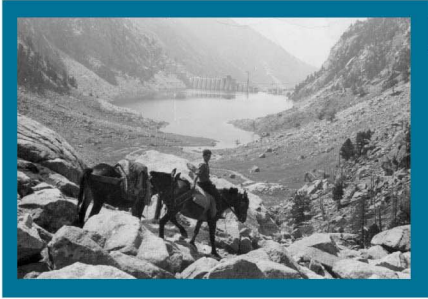
Camins a peu que recorrien els pescadors per portar les truites a vendre. La ruta més llarga era la dels estanys de Capdella fins a Bagnères de Luchon (gris). Des dels estanys d'Angliós (verd), Pallars Sobirà i Val d'Aran (groc) també es feia camí cap a la vila termal francesa. Altres rutes freqüentades van ser les dels estanys de Peguera i Sant Maurici als hotels d'Espot, i la dels estanys de la vall de Boi al balneari de Caldes de Boi (taronja).

Font: A partir de referències bibliogràfiques i orals.

Un dels pescadors de més anomenada fou el **Rosendo Vila**, de casa Simona de Boi. Les seves anotacions detallades ajuden a entendre el valor i la quantitat del peix que es treia dels estanys.

Fins a la segona meitat del segle passat, les canyes de pesca eren de canya natural. Estany Llebrete, 1956.
Foto: R. Vila

L'accés als estanys amb animals de bast permetia transportar bones quantitats de truites. Ribera de Caldes, 1957.
Foto: R. Vila

La quantitat i mida de les truites que es pescaven variava en funció de la demanda. Pesca a Cubieso, 1965.
Foto: R. Vila

Als anys setanta del segle XX, la pesca amb finalitats comercials es va anar acabant a causa de l'obertura de les **primeres piscifactories**. Actualment, la pesca als estanys on està permesa és una activitat esportiva i d'**esbarjo**.

ESTRIS TRADICIONALS

Els estris més utilitzats tradicionalment per pescar als estanys durant segles van ser el **filat o ròssec** (esquerra) i l'**esparver** (centre). El filat s'arrossegava per l'estany mitjançant barques construïdes amb troncs o es deixava muntat tota la nit. L'esparver, molt més utilitzat a les tolles dels rius i barrancs, es tirava també a les vores somes dels estanys. Ambdós estris agafaven bona quantitat de peix, però sempre de mida gran. Així els **petits s'escapaven** i s'assegurava la **sostenibilitat de l'activitat**. A la dreta rodets plans per pescar en línia, utilitzats durant el s.XX.

Fotos: X. Vila.

PER SABER-NE MÉS

